ԻԲ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5766 — 4/17 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1905 — ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ — 11 ՋԻԼԳԱՏԷ 1322 — ԻԲ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5766

درعلیه غازته‌سی ادارهسی ﴿ آره‌وك ﴾ غزته‌سی

Նամակ կամ ար եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Գալաթիա, Քամանճօ փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ. 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ. ԳՐԱԿԱՆ ՒՐ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Օրական կամ առանձին համար տարեկան	140	դր
» » » » վեցամսեայ	70	»
» » » » եռամսեայ	40	»
Օտար երկիրներու համար տարեկան	40	Ֆր.
» » » » վեցամսեայ	20	»

Դրամի փոխարէն փոստային փուլ կ'ընդունուի, 115 դրուշի փուլը 100 դրուշի հաշուով։
Տեղական Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերադրուի

Մանուկներու համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն։

20 ՓԱՐԱ. 20

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏԱՐԻՆ

Ա.

1904ի քաղաքական տարին յաջորդութիւնն է 1903ին ոչ միայն բնական կարգով, այլ եւ գլխաւոր դէպքերու, անցքերու եւ անոնց ծնունդ տուող պատճառներու անընդհատ շարունակութիւնովը։

Արդ՝ այն նշանաւոր դէպքերը որ 1903ին սկսան եւ 1904ին ալ շարունակուեցան, հետեւեալներն են, գլխաւորապէս։

1. Իրաւարարական դաշնագիրներու կնքումը.— Շատ հին խէթալ մըն է եւրոպական ընդհանուր դաշնակցութեան մը կազմութիւնը, օրուն հետեւանք պիտի ըլլայ տիեզերական խաղաղութիւնը եւ զէնքնկեցութիւնը։ Այս մարդասիրական գեղեցիկ գաղափարը առաջին անգամ յղացող եղած է Ֆրանսայի Հենրիկոս Դ. լուսամիտ թագաւորը (1589–1610) որ իր Սիւլլի մեծանուն նախարարապետին հետ այդ ծրագիրը կազմեց եւ ալխատեցաւ գործադրել, որով Եւրոպա պիտի ըլլար Միացեալ դաշնակցութիւն մը եւ պիտի ունենար 1. Հինգ ժառանգական միապետութիւն, այն է Ֆրանսա, Սպանիա, Անգլիա, Շուէտ եւ Լամպարտիա կամ Բիէմոնթէ (Իտալիոյ արդի թագաւորութեան օրրանը)։ 2. Վեց ընտրական միապետութիւն, այն է Հռոմ (որ Պապերու ձեռքն էր), Գերմանիա, Հունգարիա, Պոհեմիա, Լեհաստան (որ այն ատեն հզօր տերութիւն մըն է) եւ Տանիմարք։ 3. Չորս Հանրապետութիւն, որոնք էին, Սուրիոն Նահանգները (Հոլանտա եւ Պելճիքայի մէկ մասը), Զուիցերիա, Վենետիկ (որ ծաղկեալ եւ զօրաւոր պետութիւն մըն էր) եւ Իտալիոյ միւս փոքր Հանրապետութիւնները (Ճենովա, Ֆիրէնցա, Բիզա եւն.)։

Նոյն ժամանակները Բրուսիա եւ Ռուսիա եւրոպական ներդաշնակութեան մէջ ձայն եւ տեղ չունէին։

Այն օրէն ի վեր անիրականալի երազ մը մնացած է եւրոպական ընդհ. դաշնակցութեան մը կազմութիւնը, թէպէտ երբեմն երբեմն ընդհանուր իրաւարարութեան եւ զէնքնկեցութեան առաջարկներ կամ փորձեր եղած են այլեւայլ ձեւերով. ինչպէս Ֆրանսայի Նաբոլէոն Գ. կայսեր (1852–1870) եւ մանաւանդ 1898ին Ռուսիոյ արդի կայսեր Նիքոլա Բ.ի միջոցաւ, բայց իրականութիւն չդառնալ երբեք. թէեւ Զարին առաջարկին վրայ՝ Լահէի դեսպան նախարհուրդն անգամ գումարուեցաւ 1899ին։

Եւրոպական ընդհանուր խաղաղութիւնը ապահովելու մէկ ուրիշ ձեւը փորձել սկսաւ 1903էն ի վեր։ Անգլիոյ թագաւորը, Էտուարտ Է.ի, եւրոպական տերութեանց տուաւ այցելութեան շարք մը, առիթ բռնելով իր գահակալութենէն ի վեր դրացի վեհապետներուն առիւք սովորական այցելութեան պարտականութիւնը։ Վեհապետական այդ այցելութեանց ամէնէն ուշագրաւ եւ արդիւնաւորը եղաւ Ֆրանսայի նախագահ Պ. Լուպէի արուածն էր որ պատճառ եղաւ ջնջելու կամ մոցնելու երկու ազգերուն (Անգլիոյ եւ Ֆրանսայի) միջեւ գոյութիւն ունեցող դարաւոր տարաձայնութիւնը. այնպէս որ ոչ միայն Էտուարտ Է. անուշիկ ընդունելութիւն մը գտաւ Բարիզ, ոչ միայն Պ. Լուպէ ալ փոխադարձ այցելութեան գնաց Լոնտոն, այլ ոչ նուազ չքեղ եւ ակնկալ ընդունելութիւն մը վայելեց, այլ եւ կարելի եղաւ իրաւական դաշնագիր մը կնքել երկու տերութիւններուն միջեւ։ Ասիկա միլիարդաւոր ընդհանրապէս եւ միջազգային բանաւոր մը Անգլիոյ յարաբերութեանց կողմէ մասնաւորապէս մեծ նշանակութիւն ունեցաւ, եւ տիեզերական խաղաղութիւնը ապահովելու մեծ զօրավիգ մը եղաւ։

Անգլիոյ եւ Ֆրանսայի բարեկամութեան ամէնէն ուշագրաւ Իտալիա բաղձացող ըլլալով՝ իր թագաւոր Վիքթոր Էմանուէլ Գ. Բարլզ այցելութեան գնաց 1903ին աշունը, եւ այս տարի ապրիլի մէջ, Ֆրանսայի նախագահին այցելութիւնը ընդունեց նոյն իսկ Հռոմի մէջ։ Հետեւանքը սա եղաւ որ Իտալիոյ եւ Ֆրանսայի միջեւ ալ իրաւարարական դաշնագիր մը կնքուեցաւ, նման Անգլիոյ եւ Ֆրանսայի միջեւ կնքուածին։

Նմանօրինակ դաշնագիր մը սարքուեցաւ նաեւ Իտալիոյ եւ Անգլիոյ միջեւ, որոնց վեհապետները իրարու խաղարշ այցելութիւն տուին 1903ին եւ խիստ սիրալիր ընդունելութիւններ գտան երկու ժողովուրդներուն կողմէն, որոնք արդէն իրարու բնական դաշնակից են գրեթէ, այնքա՛ն եղբայրութիւն կ'ընեն իրարու հետ, մանաւանդ Մէջերկրական ծովուն վերաբերեալ խնդիրներուն մէջ։

Իրաւարարական դաշնագիր մը կնքեցի՞ այս տարի Լիսաբոն Է.ի Քիլ այցելութենէն առաջ նաեւ Գերմանիա եւ Անգլիա, եւ մասնաւորապէս ունի այս վերջինը նոյնիսկ դաշնագիր մը կնքելու Աւստրիոյ–Հունգարիոյ հետ ալ, որուն միշտ բարեկամ եղած է։

Այս կերպով՝ բաց ի Ռուսիայէ՝ եւրոպական մեծ տերութեանց հետ իրաւարարական դաշնագիրներ կնքած կ'ըլլայ Մեծն Բրիտանիա, եւ անուղղակի կերպով մը պատճառ կը դառնայ եւրոպական ընդհանուր համաձայնութեան մը։ Ասիկա թէպէտ տիեզերական խաղաղութեան կամ ընդհանուր զէնքնկեցութեան եւ մանաւանդ եւրոպական տերութեանց միացեալ դաշնակցութիւն մը համարուելու չափ մեծ կարեւորութիւն ու ազդեցիկ նշանակութիւն չունի. բայց նախքան մը ի դէպ ի մէկը կամ միւսը, եւ թերեւս գաղափարներու հեղդեղեալ հասունանալով՝ օրին մէկն ալ նոյն իսկ դէպ ի երրորդն առաջնորդելու ծառայէ։

Խաղաղարարական նպատակներու եւ ազգերու միջեւ բարեկամական հարաբերութեան գաղափարներու զարգացման, արմատացման եւ ծաւալման ոչ սակաւ նպաստեցին Ֆրանսայի ու Անգլիոյ Արքունիքներու հարիւրաւոր անդամներու Բարիզ եւ Լոնտոն տուած փոխադարձ այցելութիւնները, երկուստեք եղած ժողովրդական ընդունելութիւնները, խօսուած ճառերը եւ յայտնուած զգացումները։ Նոյն բաները պատահեցան նաեւ Ֆրանսայի եւ Իտալիոյ մէջ, որոնց երեսփոխաններէն ու առեւտրական դասակարգէն շատերը իրարու այցելութիւններ փոխանակեցին եւ ժողովրդան ամէն խաւերու մէջ ալ տեղատուեցին երկու կառավարութիւններու կնքած պայմանական դաշնագրին օգին ու նպատակը։

Զ. Ֆրանսայի կոնտրանալած խաղաղասիրութիւնը.—Թէ՛ ներքին եւ թէ արտաքին խնդիր մը կրնայ համարուիլ Ֆրանսայի համար կղերականած այս քաղաքականութիւնը։ Վալտէք-Ռուսոյի նախարարութեան կողմէ կղերին դէմ սկսուած հալածանքը՝ իր յաջորդ Բրիանի դահլիճը թէ 1903ին եւ թէ 1904ին այն քան ուժգնորէն առաջ տարաւ, որ նոյն իսկ Վալտէք-Ռուսօ մեռանելէն ետքն առաջ բաղում անգամ կարծիք յայտնեց թէ պէտք է չափաւորութեամբ գործել եւ այլեւս առաջ չերթալ։ Բայց մտքերը հեղդեղեալ այնպէս պատրաստուեցան Ֆրանսայի մէջ, որ եթէ ուզէ Պ. Բրիանդ, ինքն ալ չի կրնար ետ կենալ սկսուած պայքարէն, առանց մոլեվիրաստանութիւնը կորսնցնելու։

Այս քաղաքականութիւնը Ֆրանսայի համար նաեւ արտաքին կողմ մը ունի. զի հասատատուած էր թէ Իտալիա չպիտի մոռնար Ֆրանսայի. մինչեւ որ անիկա չենռանար կղերական ազդեցութենէն կամ Վատիկանէն։ Չի ուզուրդ է ըսել թէ Պապը եւ բոլոր հռոմէական կղերը այնպէս կը լուսային թէ Ֆրանսա օրին մէկը կղերականներու ազդեցութեամբ կամ կղերամիտներու առաջնորդութեամբ՝ օգնութեան ձեռք պիտի կարկառէր դէպի Վատիկան։

Արդ մինչեւ որ Ֆրանսա Իտալացւոյ մաքէն վերջնականապէս չլնչէր այդ երկիւղը չէր կրնար լուսալ թէ Իտալիա մոռանար իրեն, օրուն չառ կը փոփոխէր Ֆրանսա թէ՝ լատինական ազգերու բնական միութիւնը առաջ բերելու եւ թէ Երբեմն Նեղգակցութենէն Իտալիան դուրս քաշելու համար։ Իտալացւոյ ուշնեցած վախը ջնջելու եւ այդ բաղձալու նպատակն առաջ բերելու համար՝ Ֆրանսա պէտք ունէր համոզում գոյացնել առ թէ երբեք հաւանական չէր որ այլ եւս կղերական ազդեցութիւնը կարնար վերահաստատուիլ Ֆրանսայի մէջ։ Ուստի պէտք էր վերջնական հարուածը տալ կղերին։

Այդպէս ըրաւ եւ երկու նպատակին միանգամայն հասաւ, թէ՝ Հանրապետական դրութիւնը անխախտ կերպով զօրացաց եւ թէ Իտալիան իրեն քաշեց, ու Երբեմն Զինակցութիւնը անդամալուծեց։

Վատիկան անարբեր չկրցաւ մնալ այլ եւս. Պիոս Ժ. Պապը՝ որ 1903ի ամառը յաջողեց Լէոն ԺԳ. Պապին՝ անուանելով Լուպէ նախագահին Հռոմ երթալ այցելութիւնը առանց իրեն ալ այցելելու, բաղաքեց եւ պատճառ եղաւ Ֆրանսայի եւ Վատիկանի յարաբերութեանց ցրուելուն, որ հեղգհեղ ուելի սասկանալով՝ կասարեալ եւ վերջնական խզման յանգեցաւ այս տարի, այնպէս որ այսօր ա՛լ պապական նուիրակ կայ Բարիզ եւ ալ Ֆրանսայի դեսպան Վատիկան։

Ֆրանսայի նախագահին Իտալիոյ թագաւորին նոյն իսկ Հռոմ մայրաքաղաքին մէջ տուած այցելութիւնը՝ առանց գանել Պապին ալ այցելելու Վատիկան, հակապապական մեծագոյն ցոյցն էր արդարեւ զոր զոր «Հռոմէական Եկեղեցւոյ ազդրանիկ դուստր» Ֆրանսան կ'ընէր պատանապէս իր Հոգեւոր Մօրը դէմ, ցոյց մը՝ զոր սակաւին ա՛ն մէկ կարելի վեհապետ ըրած էր, զգուշացնելով վերադարձնելէ Պապը եւ Պապութիւնը։ Նոյն իսկ Անգլիոյ եւ Գերմանիոյ վեհապետները Հռոմ այցելած ատենին զանց չարին Վատիկանի ալ այցելութիւն ալ։ Այս էր պատճառը որ Պապը այնքան դառնապէս վշտացաւ Պ. Լուպէի Հռոմ այցելութենէն. հեռեւանքը դիտենք արդէն։

Ասոնք Ֆրանսա ոչ միայն զղջցած չէ եղածներէն, այլ ուելի գոհունակութեամբ առաջ կը տանի իր հակազգեր քաղաքականութիւնը, ուսկից օգտուած է ներքնապէս եւ արտաքնապէս։ Այժմ կը պարտաւորուի լուծել Պոնապարթի իրր Առաջին Հիւպատոս 1801ին Վատիկանի հետ կնքած հաշտարար Բանբերան եւ ջնջելով կրօնական եւմացոյցը. ամենել Եկեղեցին ու Պետութիւնը, սարքն դադրեցնել Հռոմէական կղերին ա. Եկեղեցիին մինչեւ ցարդ ըրած պատկան նպաստը։

Հոս պիտի լանգի Ֆրանսայի հակակղեր քաղաքականութեան վերջին սահմանը։

Ս. ՆԱԹԱՆԵԱՆ

ԻԽՍԱԼԸՃԻ ՈՂՈՂՈՒՄՆԵՐԸ

Լոսէ հազիւ 32 մղոն հեռու եւ մօտակայ գաւառներու մէջ ընդարձակ արտայայտութիւնը. երկրագործութեան յարմար տարածութիւնը, վերջապէս օդերեւութաբանութիւնը եւ գունաւորութիւնը անուանի է Միխալեճ Աբուլենիայի, Մանիրսի եւ Միմավլիներէն բնաղ գեղեցիկ կազմած Տելիթայի մէջտեղ բարձրակէ բլուրի մը վրայ կառուցուած քաղաք մըն է։

Ընդարձակ դաշտերու, կանանչազարդ արտաւոյներու, արտերու, քաղաքը լերլապատող Օրտերու եւ առուակներու, բարձրաբերձ ոստաններու եւ թփառներու մեջ ակնապարար է։ Միխալեճ երկրամասի ամենեն անուանի քաղաքն է։

Բնութեան պարգեւներուն փոխան՝ մնացեալներ ալ չատ են։

Դեկեմբեր 1ի գիշերուան յորդառատ անձրեւներէն, Մէնալեճ գեղը, որ Սիմավի լեռնէն բխելու երկրին ճամբաներ կը կարէ, եւ օրուն ուսարկութեանը համար մենաշնորհ արուած է, 24 ժամ լեռայ սկսաւ բարձրանալ ոտներու ձիւներուն միահաղոյն հալելովը առաջ եկած սառանքներուն պատճառաւ։

Վաղայաղարդ առուն, բոլոր քաղաքացիքս ընդարձակ դաշտերու փոխան ընդարձակ ծովերու մէջ կղզիացած տեսանք քաղաքը։ Պանիրս–Միխալեճի եւ Միխալեճ–Պոնտրմայի հաղորդակցութիւնը դադրեցաւ։ Ամենեն դիւրին բան մը դարձաւ մեզի համար։ Ինչպէս որ միայն ծառերու ծայրերը կը տեսնուէին։

Քաղաքը խանգարեալ էր։ սանդրիներն կենդանիները ժողոովուրդ, ուրիշներ օչխարները ազատելու կը խանգարին. նապատակները եւ վայրի կենդանիներ ալ չփոթած՝ քաղաքին մէջ տասանած էին։ 12 ժամ լեռայ՝ Մանիսալիճէն զատուելով եկող Դարատէրէ կոչուած գետն ալ սկսաւ մէկ կողմէն բարձրանալ։ Ջուրերը դաշտերու վրայ տարածուեցան։ Միւս կողմէն Բիրտանիոյ գետն ալ Աղալեճ-Պէնա կոչուած Թամբը ելնելով՝ եկած այս գետերուն խառնուած էին։ Այսպէս երեք գետերուն ջուրերն ալ միացած եւ տեղ տեղ մինչեւ երկու մեթրի հասած՝ սկսան գիւղերուն սպառնալ։

Գիւղերու մէջ ուտելիք կը փլէին, ոչխարներու հօտերը վտակներ մը մէջ կը քաշուէին՝ իրենց խելէ պզտիկ գառնուկներն ալ միասին առելով. օրվէհետեւ ձգելու ժամանակ է։ Ամէն կողմ իրարանցում մը կը տիրէր. վառնդը տեսնողները տանջանքներ պատրաստէ. օգնութեան ազազակ կը բարձրացնէին։

Տեղւոյս կառավարութեան եւ մանաւանդ տեղւոյս գոյժգամ պէյին գիւղերցրեկ ա՝խանչ աշխատանքներովը եւ Վսեմ. կուսակալ փաշային տուած ազդու հրամաններովը Աբուլենիէն եկած նաւակները օտոյզ վառնգէ ազատելի գիւղացիները եւ ոչխարներու փրկեցին։

Երկու օր եաքը, հակառակ տեղացող տեղատարափներու, ամէն ինչ իր սովորական վիճակը վերստացած էր։ Բայց երրորդ օրը ալ ուելի եւ առաջին անգամէն ուելի չատ քանակութեա՛ր ջուր սկսաւ գալ։ մէկ քանի ժամուան մէջ բոլոր դաշտերը ողողուեցան։ Այս անգամ Մէխալեճ-Պրուսայի խճուղին ալ գոցուեցաւ, այնպէս որ միայն ծառերու ծայրերը կը տեսնուէին։

Տեղւոյս կառավարութիւնը, տեղատարափներուն տակն վառնդը կանխատեսելով պէտք եղած պատրաստութիւնները տեսած էր, ժամանակին ամէն կողմ օգնութեան նաւեր եւ ուտելիք դրկելով։

Բարեբաղդաբար կենդանիներու կարուտուն եւ հունձքի քիչ մը վնասուելէն զատ ուրիշ մեծ մը չունինք. ջուրերը այս անգամ ալ սկսան իջնալ, բայց երկինքը ամպամած, Աբուլենիայի լեռը լեցուած եւ չրջակայ լեռներն ալ ձիւներով շրջապատուած են։

Գալով ողողումներուն, Մէխալեճ չատ անգամներ ենթակայ եղած է անոնց, մարտ ամսոյ մօտ։ Հունձքերուն մեծապէս կը վնասէ՝ օդին տաքնալուն պատճառաւ. բայց կը լուսցուի որ այդ տեսակ մեծ մը չպիտի պատահէ։ Մէխալեճը չրջապատող գեղերը եւ առուակները Տելիթային ծայրը ամէնքն ալ միանալով միակ ճամբէ մը կ'երթան ծովը կը թափին։ Այս ծովակներուն ալ հովերուն ազդեցութեամբը՝ իր բերած աւազներովը գոցուած՝ ամէնքներ գալուն պէս չկրնալով կանոնաւորապէս ջուրերը ծովը թափիլ, ողողումներու պատճառ կ'ըլլայ։

Եթէ այս միջոցիս Աբուլենիայի լեռը պարապ դանուի, ջուրերը կը սկսին հակառակ հոսանքով մը դէպ ի լեռը վազել եւ երկու օրուան մէջ կը քաշուին։ Լիսը լեցուելուն պէտ՝ օրերով տրեսուելու մէջ մնալով երկրագործութեան մեծապէս կը վնասուն։

Ծովակներնը բռնելով նաւարկելի ընելու աշխատող ընկերութիւնը անշուշտ առաջը պիտի առնէ այս տեսակ օրատարափի դէպքերու։

Աբուլենիայի լեռն վրայ երթեւեկող նաւերէն մէկը, փայտ բեռցած, Մէխալեճ եկած ատեն չկրնալով հովէն տասկուելնը դիմանալ, գիշեր ատեն ընկղմեր է։ Նաւատաներէն երկուքը կորսուեր, իսկ միւսը ցուրտէն տաեր է, տախտակի մը վրայ։

Գ. ԷԼՄԱՆԱՆ
Միխալեճ

ԿԵՍԱՆԳԷ ՔԱՔԻՈՆԻ ՄԷՋ

ԹՈՔԻՕ, Դեկ. 1904

Գանի մը չաբաթէ ի վեր՝ Ճաբոնի մեծ քաղաքները չատ չանգդրդուելի երեւոյթ մը առած են։ Արտակարգ թմբրութեան մը մէջ թաղուած կը թուին։ Սիրտերնին արագութիւն դադրած է կարծես, ու միաքերնին՝ դատարկ։

Նոյն իսկ Թոքիոյի մէջ՝ հանդարտութիւնը իր ծայրայեղ ատիճանին հասած է. կ'ուզենէիր զիս, օրվէհետեւ անսովոր երեւոյթ մը կը պարզէ. Ճանաչ, փոթորիկէն առաջ, օդը ծանր ու ճնշող կը դառնայ. ամբողջ բնութիւնը լուռ կը մնայ՝ անձկութենէ ընկճուած։ Մարդիկներն ա՛յ մէկ կամք պիտի կրնայ առաջը առնել այդ ահեղի փոթորկին, որ քիչ յետոյ պիտի պոռթկայ։ Նմանապէս, այս պահուն, Ճաբոնի մեծ մայրաքաղաքը, ահեղի ապագային առջեւ, որ անխնայօր է, ինքզինքի մէջ կ'ամփոփուի եւ լուռ կը մնայ։

Ճաբոնցին մտալ ու լոգնած կը թուի։ Խորասած կը զգայ ինքզինքը. թէեւ արմատզի տիեզերք կը ջանայ զգլխել սասպարիր «կեցցէ՛»ներով, սա պատճառաւ որ Մանչուրիոյ մէջ կը թափէ իր արեան լաւագոյն մասը, կարմիր երանգներ դնելով ձիւնին մէջ։

Խեղճ Ճաբոնցիք. ինչ ահեղի լուսաբերութիւն։ Առ՝ օր, Ճաբոնի համար, պատերազմը տեսակ մը սբորդ էր, չահագրգռական ըլլալու սահման վանդալից։ 1895ին, Չինաց դէմ մղած պատերազմին մէջ՝ Ճաբոնի ամբողջական կարողութիւնը կը հաներ հազար հոգի։ Ճաբոն այն ատեն այնքան փոքր ու դրամ սասցու որ պատերազմը չատ հեշտ բան մը կարծեց քիչ մը տրիւթիւն ունեցող ժողովուրդի մը համար։

Այսօր, հարիւրաւոր հիւանդներ ու վիրաւորներ կը հանին արդէն իսկ ելեղուած հիւանդանոցները, տրիւթիւրքի ու թշնամութեան թափոր մը կազմած չմարուն ամբոխին մէջ։ Նոյն իսկ պաշտօնապէս կը լսուի թէ Ճաբոնի հիւանդանոցներուն մէջ 50,000 վիրաւորեալներ կան։ Հապա՞ անոնք որ դեռ պատերազմի դաշտը կը գտնուին շարժուն հիւանդանոցներու մէջ կամ ցուրտին կը տարին վրանները։

Մեռածներ, թշնամութիւն կը թիրեն նոյն իսկ Ճաբոնի մէջ։ Աչխատող բազուկներ չը պակսին, քանի որ ազգին ամէնէն կորովի ուժերը կը փճանան։

Ու Ճաբոնցին լուռ կը մնայ, անհրաժեշտի եւ հիանալի համակերպութեամբ մը ապաստուած. միշտ հաւատք ունի մեծ Ճաբոնի ապագային վրայ։ բայց տարամարդեն զգալով խարուած ըլլալը, կը պատրաստուի գոհացում պահանջելու։ Պատրաստ է մեռնելու, բայց կ'ուզէ գիտնալ թէ ինչո՛ւ համար։

Հիմա ամբոխին երեւոյթը մտահոգութիւն մը ունի, բաղդատելով այն երեւոյթին զոր կը պարզէր պատերազմին սկիզբը։ Տասը ամիս առաջ, երբ զինուորները պատերազմելու կ'երթային, ամբողջ քաղաքը խանդավառութեան մէջ էր։ դրօշները օդին մէջ կը ծածանէին՝ իրարու փաթթուած։ Զինուոր ու ժողովուրդ, իրարու խառնուած, հեղեղներու պէս կը գահավիժէին դէպ ի կայարանները։ Կասպի աղղակներ ու խլացուցիչ ծափահարութիւններ կը լսուէին։ Ոգեւորութեան եւ յոյսի արշալոյսը մը կը տիրէր, անսակ մը միաթիքական ցնորանք, որ սա հաւատքը կը ներշնչէր թէ նախնիքներուն ոգիները ստոյգ յաղթութեանց պիտի առաջնորդէին երիտասարդ զինուորները։ Հիմա տարակոյս, ու տարբ հետ մէկտեղ կասկածը ծնած է։ Լայտերները հրապարակաւ կը խասաւանին դործուած սխալները։

Կարգ մը լրագիրներ դատապարտութիւն կրեցին, ինչպէս Շու–Օ, Ասահի եւ Նիքբոն, Բարթ–Արթուրի համար եղած մարդկային բազմաթիւ զոհերուն հարիւրաւոր ըլլալուն համար։ Այսպէս լուսութիւն տիրեց. բայց ամբոխը կը սրբանչելի մնայ։

Օգնական զօրքերու առաքումը անտարբեր լուութեամբ կը կատարուի։ Ոչ եւս աղմուկ, ոչ եւս խանդավառ ցոյցեր։ Մեռաց որ, մեկնողները դիմնաւորներ չեն, այլ ընտանիքի դժբախտ հայրեր՝ զոր ամ կը քաշեն կը տանին։ Զօրագնդներ չեն որ կը դիմեն, այլ թեղանթի զոներ, բանակին թիւը հաստատակուած պահելու համար։

Ճաբոն միշտ երեք հարիւր հազար հոգի ունի ցամաքի վրայ եւ միշտ պիտի ունենայ։ Երբ զինուոր մը մեռնի, անոր տեղ ուրիշ մը կը դրուի Ճաբոնէն։ Մինչ զինուորներուն թիւը անխատն կը պահուի իրր քանակութիւն, ի փոխարէն անոնց տրակը կը նուազի, սա պատճառաւ որ նոր դրկուածները ճշմարիտ զինուորներ չեն։

Եթէ երբեք կարելի ըլլայ զինուորներ մարդել ի հարկին, նոյնքան դիւրաւ եւ արագօրէն չեն կրնար պատրաստուիլ սպաները։ Հեռեւաբար Ճաբոնական բանակին արժէքը կը նուազի հետզհետէ։

Արդ, Ճաբոնցիները կատարեալապէս վերահասու են այս ամէնեան. գիտեն թէ տակաւ, իրարու ետեւէ, պիտի հրթան տեղը բռնելու իրենց մեռածի, հիւանդ կամ վիրաւոր ընկերներուն։ Ճաբոնի մէջ ամէն մարդ պատրաստ է մեռնելու իր երկրին համար. բնականաբար ընտանիքի տարիքաւոր հայր մը նուազ խանդավառութիւն ցոյց կուտայ քան ամսրի երիտասարդ մը։

Ահա ինչո՛ւ համար Ճաբոնի քաղաք-

«ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԹԵՐԹՈՆԸ (46)

ԲՕԼ ՊԷՐԹՆԷՑ

ՍԻՐՈՒԱԾ ԱՂՋԻԿԸ

Ս.ՌԱԶԻՆ ՄԱՍ

ԱՍՏՈՒԾՈՅ ՀՈՎԱՆԻՒՆ ՏԱԿ

ԺԱ.

ՎԻՍԱԼԼՈՒՆԵՐՈՒ ՏԱՆ ՄԷՋ

Երբ իրիկուն մը, մինչ Բօլօ մոլեգնութեամբ կ'աշխատէր իր անօթներուն վրայ, Վիսլլու ներս մտաւ։

Ո՛չ, այս անգամ գինեմոլ չէր, այլ իր աչքերը չար նայուածք մը կ'արձակէին... ակռաները կը սեղմէր, շուրթները սասարիկ գունատ էին...

—Լօդ, կանչեց սուլող ձայնով մը։

Պզտիկը, որ գրի ընդօրինակութիւն մը կ'ընէր, գլուխը վերցուց։

—Հոս եմ...

—Հոս եկուր... հոս... իմ առջեւս։

Այնքան սպառնալիք կար այս հրամանին մէջ, որ աղջիկը վարանեցաւ։

—Շա՛տ... պօռաց Ժան-Բիէռ։

Զարհուրած՝ քալլ մը յառաջացաւ։

Բայց արդէն Բօլօ իր գործը ընդհատելով, ինքն ալ ոտքի ելած էր եւ չատ ժգունած, բայց մասնաւոր դիտումով, ինչ որ այս տասնչորս տարեկան աղուն համար գրեթէ դիւցազնութիւն մըն էր։

—Լա՛ւ, գնա՛, Լօդ։ Դիտես թէ Վիսլլու իրաւունք չունի քեզի հետ չարաչար վարուելու։

—Ի՞նչ կ'ըսես անիրաւ պառանի, գոչեց անագիրը։

Բայց Բօլօ արիաբար կը չարունակէր։

—Ի՞նչպէս կ'ուզես որ այդ իրաւունքը ունենայ, քանի որ հայրերն անդամ չունին...

Ժան-Բիէռ ապուշ չարժուում մը ըրաւ արհաւիրքի։

Բայց հիմա, «անիրաւ պառանին», ինչպէս որ ըսած էր, կը լուէր։

Անտարակոյս հաւատաց թէ դիպուածը միայն այս մասայլ խօսքերը դրած էր դարձաւորին բերանը։

Ու Լօդի դառնալով.

—Ի՞նչ ըրիր այդ դրամը։

Այս անգամ աղջիկը ժժգունեցաւ։

—Շա՛տ... պօռաց Ժան-Բիէռ։

—Ինչ դրամ...

—Պառակերհանինը...

Մինչ սարսափահար կը լսէր Լօդ,

—Ա՜հ, լաւ գործ տեսեր ես... Դրժբաղդաբար, տիկինը, քիչ առաջ քու մասիդ տեղեկութիւն հարցուց։ Կ'ուզէր գիտնալ թէ Մէլի քեզի համար հագուստ մը գնա՞ծ էր քսան ֆրանքով։

—Քսա՞ն ֆրանք, գոչեց Մէլի։

—Բան ֆրանք հագուստի համար, այ՜, առանց հաշուելու ամէն օր ալուտծնին տասնչինգ օրէ ի վեր... ինչպէս ֆրանքէ ուելի կ'ընէ թերեւս...

Ես պզտիկին թեւին վրայ իջեցուց ձեռք մը, մամլակի մը պէս որ անոր կապուացած մարմինը կը սրսրէր։

— Ո՛ւր է այդ դրամը... ո՛ւր է... ես թէ ոչ քեզ կը մոցնեմ։

Եւ տա՜ Մէլի օգնութեան կը հասնէր։

—Ո՞ւր է, փոքր խաբեբայ...

Բայց դարձեալ Բօլօ էր որ դժբաղդ աղջկան օգնութեան փութայ։

Մինչ իր տեղն էր... տաքի վրայ... եւ յստակ ձայնով մը կ'ըսէր.

—Ըսէ որ այդ տասկը քուկդ է, եւ ոչ թէ իրենցը, թէ երբ հարդ եւ մարդ հարցնեն, այն տանն պիտի պատասխանես։ Բայց Վիսլլուի չի վերաբերիր՝ որ քեզի ազգական չէ։

—Ա՜հ, օձաբարոյ, քեզի ալ պիտի հասկցնեմ հիմա...

Բայց քալ էր պզտիկ Բօլօ, որովհետեւ առանց յուզուելու ըսաւ.

—Կը մոռնաք որ արդարութիւնը կրնայ միջամտել, այնպէս չէ՞, հոյր Վիսլլու։

Մինչ ամրը — այր ու կին — տեղերնին գամուած կը մնային, Բօլօ յարեց տերկի.ղ.

—Չէ՞ք յիշեր թէ տակաւին երկու տարի կրնան ձեր վրայ բռնաբարեն բանեցնել։

—Ամէն ինչ գիտէ, թոթովեց Մէլի։

—Մեղի կը դիմադրէ, մրմռաց Ժան-Բիէռ, որ քալլ մը չարժեցաւ, իբր թէ տեսած ելլար եռանդարը...

Ու մեծ զօրավարներու նման, որոնք ապահովութեամբ կը վճռեն այն պահուն երբ թշնամին արուելիք հարուածը պիտի սպասի, Բօլօ հիմա կը յառաջանար։

Գնաց թեւերուն մէջ տաս պզտիկ աղջիկը, զոր սարսափը իր տեղը կը գամէր։

—Մի վախնար, Լօդ... Այս մարդիկը ալ չպիտի համարձակին քեզ չարիք հասցընել... Եթէ ուզէին, հիմա պիտի կընոյլիր վրէժ լուծել... Բայց ինչո՛ւ ժամանակ կորսնցնես։ Ուելի լաւ է հեռանալ։ Դնա՛ ծրարդ պատրաստէ. Լօդ, հոս քեզի կը սպասեմ... կը խոստանամ որ անոնք տեղերնուն չպիտի չարժին, վասն զի Աբլի բա՛ռը պատկելու փափաք չունին։

Արդարեւ, հինգ վեց վայրկեանի մէջ, Լօդ գաղնցի մը մէջ դրաւ ունեցածը ու Բօլօ հոն սպասեց, Վիսլլուի խոհանոցին մէջտեղ, քալասիրա կորիւնի մը նման։

Ցեռայ բալորովին որատանդ, Բօլոյի քով վազեց Լօդ։

—Ամէն բան առի՞ր, քաւ աղան։

—Ահաւասիկ, պատասխանեց աղջիկը երկչոտութեամբ, ցոյց տալով իր փոքրիկ ծրարը։

—Ուրեմն հոս եկուր, ա՛ւր որ գիտես... Հիմա ալ ես պիտի առնեմ ինձի վերաբերած բաները, որոնք քե՛զի ալ կը վերաբերին, պզտիկ Լօդս...

Ու առանց բառ մը ուելցնելու, ձեռքէն բռնելով, դուրս ելան, թողլով այրն ա. կինը չփոթած, ապշած։

Գանի մը վայրկեանէն կայարան հասան։

—Երբոյդ կարգի ատամակ Ավինեանի համար։

Երբ չոգեկառքը ճամբայ ելաւ, միայն այն ատեն էր որ պզտիկ աղջիկը սիրտուառ խանդով մը, իր հաւատարիմ ու դիւցազն բարեկամին վիզը փաթթուեցաւ։

—Բօլօս... իմ Բօլոս՛... որքա՛ն կը սիրեմ քեզ...

(Շարունակելի)

—Ամենամիկ, պատասխանեց աղջիկը երկչոտութեամբ, ցոյց տալով իր փոքրիկ ծրարը։

—Ուրեմն հոս եկուր, ա՛ւր որ գիտես... Հիմա ալ ես պիտի առնեմ ինձի վերաբերած բաները, որոնք քե՛զի ալ կը վերաբերին, պզտիկ Լօդս...

Ու առանց բառ մը ուելցնելու, ձեռքէն բռնելով, դուրս ելան, թողլով այրն ա. կինը չփոթած, ապշած։

Գանի մը վայրկեանէն կայարան հասան։

—Երբոյդ կարգի ատամակ Ավինեանի համար։

Երբ չոգեկառքը ճամբայ ելաւ, միայն այն ատեն էր որ պզտիկ աղջիկը սիրտուառ խանդով մը, իր հաւատարիմ ու դիւցազն բարեկամին վիզը փաթթուեցաւ։

—Բօլօս... իմ Բօլոս՛... որքա՛ն կը սիրեմ քեզ...

(Շարունակելի)

(Շար. հոկտ. 26 թվականից)

ՍԻՆՈՊՍԻՍ 26 Դեկտեմբեր

Լուսնոց 12 տարեկան — Ամենայն ոգի գովեսցի զՏեր։ Ս. Սահակեան — Մեսրոպ Ս. Տիգրանեան 1870թ. ծնունդ։ Գրիգոր Լուսաւորչի Հայոց Հանրապետութեան Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի Հայոց Հանրապետութեան։ Ս. Սահակեան — Մեսրոպ։ Գ. Գրիգոր։ Ս. Գրիգոր։ Ս. Գրիգոր։ Ս

գնաց ապաստանել Սէնթ-Ուան պանդոկի մը մէջ։ Յառախ մեղի կուգար եւ լաւ ընդունելութիւն կը գտնէր սան մէջ։ Երկու տարի առաջ, փոքրեցի իր վարած մասնաւոր կեանքէն եւ կեցնել զինքը եւ գործի մը մէջ տեղաւորել։ Բայց անօգուտ եղաւ։ Ալքօլամոլ էր, որպէս նորէն մասնաւորեան գիրքը ինկաւ։ Ծնունդի առիթի օրը կը պատէինք Մառիին։ Դիպէինք թէ այդ օրը Սէն Լազարի բանտն պիտի տարձակուէր։ Լեռոյ իմացանք թէ Վ.միրարի մէջ ճաշած էր եղբօրը հետ, որ ան ալ մէջտեղ չկար։ Կ'երեւայ թէ Ամերիկա գացած ըլլալու է Թատերական խումբի մը հետ, ուր իպաունի դեր կը կատարէր։ Յաշատուած կնոջ մասերը կը համապատասխանեն Մառիին մարմնոյն, որ չատ մաղտ էր։ Կոչիկին խոշորութիւնն ալ կը յարմարի Մառիի ոտքերուն։» Ոսկիանութեան քննիչ Պ. Համարի նոր յայտարարութիւն մը եղած ըլլալով, հետազօտութիւնները ըստ այմ առաջ կը տարուին։

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ. — Սանթէի ասիեան արուեստաբ Բ. Դրան արտաքին Թղթակցութեանց դիւանին քարտուղարներէն Սաֆա պէյի։

—Նանեայի նահանգին Մարկիւիլ գաւառակին գայմագամ անուանուեցաւ Գրիգորիւսէի նախորդ գայմագամ Հիլմի պէյ։

—Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ պատուանշան արուեցաւ Գալոյ Դատաւորին օգնական Մէհմէտ Արիֆ էֆ.ին։ Երրորդ կարգի Օսմանիէ Մեռաժրլի Մարիմիմի Սելանիկի գործակալ Պ. Ժան ազ Բալիերի եւ Կէրչի ռուսական մաքսատան տեսուչ Պ. Օսթրովսքիի։

—Լիգարի արծաթ չգտդրամ՝ հանրօգուտ չինութեանց նախարարութեան մասնագէտներու Խորհուրդին անդամներէն առաջին ճարտարագէտ Ֆէրէնկիա էֆ.ի, Թղթատարական եւ հեռագրական վերահսկողութեան օտար հաշուակալութեան դիւանին քարտուղարներէն Սարքեան եւ Բալի Շիշմանեան էֆ.ներու, Թղթատարական քսնիրոլի դիւանին քարտուղար Թնկը Մկրտիչ էֆ.ի, հեռագրական գործարանի պաշտօնեաներէն Մանուկ աղայի, Դալաթիոյ Թղթատարական պաշտօնեաներէն Բարսեղակ Միքայէլ, Անան Գապարեանն եւ Առաքելեան էֆ.ներու, Բերայի նամակատան պաշտօնեաներէն Թէրզեան, Սաֆան Հալեան եւ Երուանդ էֆ.ներու, հանրօգուտ չինութեանց քսնիւքդէօներէն Խոսրով Սթամպօլեան էֆ.ի, Իզմիրի տարանցիկ վճռատակներէն Սէրգօ պէյ Պոլուզեանի եւ Պոլսոյ ապահովագրական Ընկերութեան Կ. Պոլսոյ գործակալ Արշակ էֆ. Ուենեանի։

ԿԱՅՍ. ՇՆՈՐՀ.— Քաղաքապետ Բրավան փաշայի նախագահութեամբ կազմուած յանձնաժողովը երէկ Բերայի Թաղապետութեան մէջ գումարեցաւ եւ ձեռնարկեց բաշխմանը այն հազար ոսկիին զոր Վեհ. Սուլթանը շնորհած է՝ Կ. Պոլսոյ աղքատներուն ուտելի բաշխելու համար։ Դասմ Փաշայի Բաղերուն բաշխումը երէկ կատարուեցաւ։ Այսօր ալ Թոփխանէի Բաղերունը տեղի պիտի ունենայ։ Մինչ Թաղապետութիւններն ալ կը կատարեն բաշխումները։ Թաղապետական ասոր չրջանակներու իւրաքանչիւրին հարիւրական ոսկի ինկած է։ Ամէն կողմ բարեմաղթութիւններ կ'ըլլան Վեհ. Սուլթանին համար։

Պ. ԼՈՒՊԷԻ ՄԱՑՐԸ.— Վեհ. Սուլթանը իմանալով Ֆրանսայի նախագահ Պ. Լուպէի մօրը մահը, ցաւակցական հեռագիր մը ուղղեց անոր։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ դեսպանը, երէկ առաւ, արտաքին գործոց նախարար Թէվֆիք փաշայի ապարանքը երթալով տեսակցեցաւ Ն. Վեհութեան հետ։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ.—Կայս. կառավարութիւնը ընդունեց Յունաստանի այն խնդիրքը թէ 1897ին կնքուած դաշնադրութեան տրամադրութեանց համաձայն, Թղթատարական պայմանագրութիւն մը կնքելու համար, որ առաջ բանակցութեան ձեռնարկուի։

— Տարեզլուխի առթիւ հելլէնական դեսպանատան մէջ կատարուած շնորհաւորութեանց պատուոյ դեսպան Պ. Կրբարիս, Կ. Պոլսոյ հելլէնական ազգ որ կան սենեակին անունով եղած ատենախօսութեան պատասխան եւ խօսքցաւ Թուրքիոյ եւ Յունաստանի միջեւ տիրող բարեկամական յարաբերութեանց վրայ։ Դեսպանը լիշեց երկու տարի առաջ երկու երկիրներուն միջեւ ընքնուած առեւտրական պայմանագրութեան կնքուելու պահուն եւ անկէ ետքը երկու կողմէն ցոյց տրուած բարեկամական զգացումները եւ մանաւանդ Վեհ. Սուլթանին կողմէ մասնաւոր պատուիրակութեան մը Աթէնք ղրկուիլը։ Դեսպանը նաեւ երախտագիտութեամբ լիշեց իրեն նկատմամբ եղած կայս. շնորհները եւ մասնաւանդ անցեալ ուրբաթ օր Վեհ. Սուլթանին կողմէ ընդունուելու պատիւը ունենալը։

ԵԼՄՏԱԿԱՆ նախարար Նազիֆ փաշա պիտի նախագահէ այն յանձնաժողովին որ կազմուած է՝ ելմտական պաշտօնեաներուն ընտրութեան եւ յառաջդիմութեանը համար։ Այդ յանձնաժողովը պիտի կազմեն ելմտական Խորհուրդին նախագահ Նուրի պէյ, նոյն նախարարութեան հաշուակալ Ապարիրահման պէյ եւ ելմտական Խորհուրդէն ու Հաշուակալութեան Ատենէն երկուքական անդամ։

ԱՑՏՐԻՆ ՈՂՈՂՈՒՄՆԵՐԸ. — Վեհ. Սուլթանը իմանալով որ վերջերս ինը օր շարունակ տեղացած անձրեւներէն Այրոնի նահանգին գետերը յորդած են, սրով չատ մը գիւղեր ու գիւղաքաղաքներ ողողուած եւ բնակարաններ ու չէնքեր փլատուած են, եւ թէ ժ դ.մարդէն չատերը անպատսպար կը մնան, բարեհաճեցաւ հրամայել որ տ.կ.ձեռնները յարմար տեղեր պատսպարուելու եւ անհրաժեշտ օգնութիւն ըլլալու համար քանի մը յանձնաժողովներ կազմուին, մէկ կողմէ հանգանակ թիւն կատարուի եւ միւս կողմէ հագ տարուի որ տկարները։ Բշտառաւորեան չմառնուին։ Կայս. այդ Իրատէն Մեծ-Եպարքոսին միջոցաւ հեռագրով հաղորդուեցաւ Այաքնի կուսակալութեան։

—Այաքնի երկաթուղին ալ ողողումներէն ընկնուեցաւ։ Ընդհանուր Տնօրէնը թէեւ ճամբայ ելաւ՝ պատահած փլատները ոչնչացնելու, սակայն Պալաթիոքլի անդին չկրցաւ երթալ։ Ո ղեւորները կ'ըսեն թէ Մէհմոտ գեսին յորդելէն Սէօքէի հովիտը ծ.վի վերածուած եւ թէ գիւղերու միջեւ հաղորդակցութիւնները նաւակներու միջոցաւ կատարելու կ'աշխատուի։ Թիրէի մէջ ա.ւեր փլած են եւ մարդու կորուստ ալ պատահած է։ Շաբաթ օրը Թիրէէն Պալընտրը գացող ուղեւոր մը հեղեղին մէջ խեղդուեր է։ Թիրէի քաղաքին մէջ կէս մը պատ մը փլատակէն տակ մնալով մեռեր է։ Մաղնեսիոյն, Սէֆերի Հիսարէն ալ ողողումներու լուրեր կը հաղորդուին։ Շատ տեղեր ալ անձրեւին ձիւն յաջորդած է եւ լեռները ձիւնով ծածկուած են։

Պ. ՊԷՐԻԹ. Հաւրայի Պարաքի վարչական Խորհուրդին նախագահը, հինգ շաբթի բա իղէն Կ. Պոլիս կը դառնայ Արեւելեան Ճեպընթացով։

ԱՆԳԼԻՈՅ դեսպան Սըր Նիքոլաս Օ'Բռնոր որ արձակուրդով Լոնտոն կը գտնուի, փետրուարի ութիզները Կ. Պոլիս պիտի դառնայ։

—Անգլիոյ դեսպանատան խորհրդական Պ. Թասուլէյ որ դեսպանին բացակայութեանը միջոցին գործակատարի պաշտօն կը վարէ, Ուալինկթընի անգլիական դեսպանատան խորհրդական կարգուեցաւ։

ՄԱՀՄՈՒԹՅԱՆ.—Դեկտ. 27էն յետաւորեալ 2 Կ. Պոլսոյ ու արուարձաններուն մէջ պատահած մահերու թիւն է 371, որոնց 3ը՝ կարմրախտ, 1ը՝ կեղծամահ, 14ը՝ ծաղկախտ, 4ը՝ թիֆոյտ, 36ը՝ չնչաղտական գործարաններու հիւանդութիւններէ եւ միւսները զանազան տեսակներ։ Մահախտ պատահած տեղերն են Գալաթիա, Գասըմ Փաշա՝ 2, Խասքեոյ՝ 2, Սկիւտար՝ 1, Օրթաքեոյ՝ 4, Էյոպ՝ 1, Յենէր՝ 1 եւ Թոփխանէ՝ 1։

ՕԴԵՐՈՒՆ ՎԻՃԱԿԸ. — Տակաւին ամէն կողմ ձիւնով ծածկուած է։ Այս առաջ ալ չորս կողմ սառած էր. նոյն իսկ սենեակներու մէջ գտնուած ջուրերը։ Այսօր ձիւնը կը շարունակէ տեղալ թեթեւ կերպով։

—Բերայի թրամուէյները երէկ կրցան երթեւեկել Կալաթա Սերայէն մինչեւ Շիշլի, իսկ Ղալաթիա-Բերայի գիծին վրայ այսօր սկսաւ։ Պէյէքթաշի թրամուէյներն ալ երէկ ժամ 7ուկէսին սկսան եւ հազար դժուարութիւններով երթեւեկեցին մինչեւ իրիկուան ժամ 11ուկէսին։

—Շիրքէճի ու Մախմուտէի շոգենաւերը կանոնաւորապէս երթեւեկեցին։

—Քէօսթէնճէի շոգենաւը երէկ չկաց, վասն զի Պուրքազի մէջ ձիւնին առատութենէն գետերուն գացած բլլալով կառաւարը չէր եկած։ Այդ շոգենաւը ուրբաթ օրը պիտի գայ։

—Ապրի օրուան փոթորկին առեն ուսարիական էսքիրէ շոգենաւը որ նաւահանգիստին մէջ խարսխած էր, հասնելէն քիչ առաջ մինչեւ Սէրայ Գրունի բացերը դնաց, բայց նաւաստիներ օգնութեան փութալով տեղը վերադարձուցին զայն։

—Սարբեար Զէյմէ փոշոյ խոշոր նաւի մը կառուցանելով ինկաւ առնի մը վրայ, որուն երդիքը փլաւ, սակայն տնեցիները կրցան ժամանակին փախչիլ։

—Գեօյիւքէրէի մէջ Իսալոյի Մառի անուն կնոջ մը ասնը փլաւ ձիւնին առաջութենէն, բայց մարդու կորուստ չպատահեցաւ։

—Սեւ Ծովի մէջ փոթորիկը բաւական վնասներ պատճառած է, սակայն դեռ մանրամասն տեղեկութիւն մը առնուած չէ։

—Երէկ միայն Օսեռայէն ռուսական Նիքոլա շոգենաւը եկաւ։

—Մինչերկակոնէն գալիք բոլոր շոգենաւերը, երէկ, ժամանեցին։

ԷՏԻՐՆԷԻ ՆԱՀԱՆԳԸ.— Կայս. Իրատէ մը, կ'ըսէ Սապան, հրամայեց որ ոնել վերադարձը այն անձերուն որոնք ի պիտնէի նահանգին ժողովուրդէն են եւ ասկէ առաջ, կարգ մը կարճամիտներու թելադրութիւններէն խաբուելով, իրենց տեղերէն հեռացած եւ թշուառութեան մատնուած էին։ Ասոնց ամէնքն ալ ոչնչացած են իրենց տեղերը դառնալ, բարեմաղթութիւններ ընելով Վեհ. Սուլթանին համար։

ԱՆԱՏՈԼԻի երկաթուղիի Ընկերութիւնը նկատելով որ անցեալ ամառ Մալթէբի ու Կղզիներու միջեւ հաստատուած շոգենաւային երթեւեկութենէն Հայաբ Փաշա-Մալթէբէի գիծին հասոյթը իւրացանելու քիլօմէթրի համար 25 հազար ֆր. եղած է, նոր վակոններ եւ այլն յանձնարարեց. նաեւ Հայաբ-Փաշայէն մինչեւ Բէյնիք երկրորդ գիծ մըն ալ պիտի չինէ. որդեն ժամանակ մը ի վեր ճարտարգէտներ կը պարապին յատակագիծերը։

Կ. ՊՈԼՍՈՅ պարսկական դեսպան Միրզա Բիզա խան վերջերս Աղեքսանդրիա ժամաներ է։

ՁՄՐԱՆ այս տարի օրերուն մէջ, երբ ձիւնը յուլիկ կը տեղայ վերէն, բնաւ կանոնաւոր ամէն օր զուարճութիւն ու ժամանց կը փնտռէ։ Բերայի Սիրքը լուսագոյն ժամադրավայրն է, ուր մարդ անձնձրոյթ ու անդգալի կերպով կ'անցընէ ժամերը։ Այս իրիկուն իսկ վարիէթէի մեծ խումբ մը պիտի սկսի իր ներկայացումները, որոնք չատ հետաքրքրաշարժ ըլլալ կը խոստանան։ Այս նոր խումբին մէջ ամէն բան կայ. երգ, պար, մարմնամարզ. ճարտարութեան եւ ձեռնածութեան փորձեր։

ՇՈՊԵՆԱՒԻ ՄԷՋ ԴՈՂՈՒԹԻՒՆ.— Ռուսական Ռոսքով շոգենաւը որ Աղեքսանդրիայէն կուգար, երէկ Պոլսոյ նաւահանգիստը ժամանելուն, սահիկանութեան եւ ռուսական հիւպատոսարանի պաշտօնեաները խուզարկութիւն ու քննութիւն կատարեցին անոր մէջ, վասնզի ճամբան 22,000ֆր.ի աւանդներ գաղտնուած էին դրամարկղէն։ Կատարուած քննութիւնները արդիւնք մը չունեցան։ Գողութիւնը Իզմիրէն հեռագրով հաղորդուած էր Կ. Պոլսոյ գործակալութեան։

ԹՈՓԽԱՆԷԻ կողմը, առջի օրը, դատական պաշտօնեան քարտուղարներէն Մէհմէտ Նուրի էֆ. ձիւնին վրայ չմկնած պահուն վար ինկաւ եւ գլխէն ծանրապէս վիրաւորուեցաւ։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Շիշլիի գերեզմանատունէն վերջ, Բանկալթիի գերեզմանատունն ալ պիտի ունենայ իր վանդակումը։ Շինութեան համար բարձրագոյն հրամանը չնորհուած ըլլալով, անցած ուրբաթ օրուընէ ձեռնարկուած է նոյն գերեզմանատան պատերուն չինութեան, որուն նախաձեռնարկ եղած է Բերայի կալուածոց Հոգաբարձութիւնը։ Այս առթիւ պէտք է լիշել որ Բերայի եկեղեցիներու կալուածոց չինութեան գործակատար Պ. Նահապետ Յակոբեան մշակ ասած է այս գործին, անձնուիրաբար աշխատելով։ Արդէն կալուածոց Հոգաբարձութիւնն ալ գնահատած է այս վաղեմի պաշտօնեային գործունէութիւնը։ Բանկալթիի գերեզմանատան ցանկապատի չինութեան պէտքը չատանց ի վեր զգալի եղած էր։ Զանազան տարիներով, մանաւանդ Մեռելոցի օրեր չեղաւած է տեղ պակասը. այս իսկ պատճառաւ Տ. Բարթուղիմէոս Սրբազան, իբրեւ Բանկալթիի Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցիին պատուական քարոզիչ, ինքն ալ իր մասնակցութիւնը ունեցած է չինութեան գործին մէջ։

—Ակնայ կամարակապ գիւղի Թաղ. Խորհուրդը նամակ մը ղրկած է Պատրիարքարան, որով վերոյիշեալ ձմրան պատճառաւ նպաստ կը խնդրէ տեղւոյն աղքատներուն համար։

—Պալաթիոյ առաջն. տեղապահ Տ. Էմմանուէլ Վ. Պալեան, գրով մը խնդրած է Ս. Պատրիարք Հօրմէն, որպէս զի հրամայէ տեղւոյն Տ. Նորայր քահանային մեկնիլ Պալաթիէն, քանի որ լիշեալը պատճառ կ'ելլայ գայթակղութեան։ Տ. Էմմանուէլ Վ., Պատրիարքարանի հրամանքին համաձայն, Պալաթիոյի մէջ պաշտօնի կոչած է Հասան Գալէի Տ. Յուսիկ քահանայ Աշճեանը։

—Դանտարէն Տ. Դաւիթ քահանայ դարձեալ Աթէնք երթալու մասին առարկութիւններ ըլլալուն համար, Պատրիարքարանէ նամակով մը խստիւ հրամայուեցաւ, որպէս զի Աթէնք մեկնի եւ Պատրիարքարանը չդրաղեցնէ իրմով։

—Խասքիւղի Աղքատախնամը կերակի օր 1500 օխա ածուխ բաշխեց գիւղին հայ եւ օտարազգի աղքատներուն։

—Շուշիի քահանաները խնդրած էին Ս. Հայրապետէն թէ որոնութիւն արուի իրենց փոխն ի փոխ Բազմ երթալ եւ իրենց ծխականները, որոնք գործով հոն կ'երթան, հովուելով արդիւնքը գտնել, լսելով որ իրենց բարձրը Բազմի քահանաները կը վարեն։ Ս. Հայրապետը մերժեր է այս խնդիրքը։

—Պուրգազի եկեղեցին գացած ըլլալ վ՝ յառաջիկայ ասնական օրերուն առթիւ, կրկին հեռագրաբ քահանայ մը խնդրուած է։ Ազգ. Պատրիարքարանը հեռագրաբ հրահանգ ասաւ Ֆիլիպէ Թազ. Խորհուրդին որ անմիջապէս քահանայ մը ղրկէ Պուրգազ։

—Ամասիոյ առթիւ Ս. Պատրիարքը, բազմաթիւ այցելութիւններ եւ շնորհաւորական քարտեր ու հեռագիրներ ընդունած է։ Շնորհաւորական քարտ ղրկած են ներքին գործոց նախարար Բարձր. Մէմտուհ փաշա, Դատական նախարար Բարձր. Ապարիրրահման փաշա, Կրթական նախարար Բարձր. Հալիմ փաշա, Հանրօգուտ Շինութեանց նախարար Բարձր. Զիւնի փաշա, Երկրագործական նախարար Բարձր. Մէլիմ Մէլհամմէ փաշա, Հեռագրական եւ Թղթատարական վերատեսուչ Հիւսէյին Հասիպ պէյ, Մաքսային Ժողովի նախագահ Սիւրէյա պէյ, Պետական Խորհրդոյ անդամներէն Նազիֆ պէյ, Արտաքին գործոց խորհրդականի օգնականը, Սուլթանիէ վարժարանի Տնօրէն Ապարիրրահման պէյ, ոչ-իսլամ վարժարանաց քննիչ Բազմ պէյ, ուրարարական դեսպան Պ. ազ Բալիէ, անգլիական գործակատար եւ խորհրդական Պ. Թասուլէյ, Ա. Թարգման Պ. Լէմպ եւ Բ. Թարգմանը, գերմանական դեսպանատան Ա. Թարգման Պ. Հէրման Կիզ աւարական դեսպանատան Բ. Թարգման Պ. Էսաւար Օթթօ եւ զինուորական կցորդ Պ. Կէսլինկէր, Պարսից գործակատար Միրզա Մուսթաֆա Խան եւ Մելքիդնեան Պարտ. Փոխանորդը։ Հեռագիր ուղղած են Յունաց Մեծ-Լաւրի նահանգին գեղերը յորդած են, սրով չատ մը գիւղեր ու գիւղաքաղաքներ ողողուած եւ բնակարաններ ու չէնքեր փլատուած են, եւ թէ ժ դ.մարդէն չատերը անպատսպար կը մնան, բարեհաճեցաւ հրամայել որ տ.կ.ձեռնները յարմար տեղեր պատսպարուելու եւ անհրաժեշտ օգնութիւն ըլլալու համար քանի մը յանձնաժողովներ կազմուին, մէկ կողմէ հանգանակ թիւն կատարուի եւ միւս կողմէ հագ տարուի որ տկարները։ Բշտառաւորեան չմառնուին։ Կայս. այդ Իրատէն Մեծ-Եպարքոսին միջոցաւ հեռագրով հաղորդուեցաւ Այաքնի կուսակալութեան։

—Այաքնի երկաթուղին ալ ողողումներէն ընկնուեցաւ։ Ընդհանուր Տնօրէնը թէեւ ճամբայ ելաւ՝ պատահած փլատները ոչնչացնելու, սակայն Պալաթիոքլի անդին չկրցաւ երթալ։ Ո ղեւորները կ'ըսեն թէ Մէհմոտ գեսին յորդելէն Սէօքէի հովիտը ծ.վի վերածուած եւ թէ գիւղերու միջեւ հաղորդակցութիւնները նաւակներու միջոցաւ կատարելու կ'աշխատուի։ Թիրէի մէջ ա.ւեր փլած են եւ մարդու կորուստ ալ պատահած է։ Շաբաթ օրը Թիրէէն Պալընտրը գացող ուղեւոր մը հեղեղին մէջ խեղդուեր է։ Թիրէի քաղաքին մէջ կէս մը պատ մը փլատակէն տակ մնալով մեռեր է։ Մաղնեսիոյն, Սէֆերի Հիսարէն ալ ողողումներու լուրեր կը հաղորդուին։ Շատ տեղեր ալ անձրեւին ձիւն յաջորդած է եւ լեռները ձիւնով ծածկուած են։

Պ. ՊԷՐԻԹ. Հաւրայի Պարաքի վարչական Խորհուրդին նախագահը, հինգշաբթի բա իղէն Կ. Պոլիս կը դառնայ Արեւելեան Ճեպընթացով։

ԱՆԳԼԻՈՅ դեսպան Սըր Նիքոլաս Օ'Բռնոր որ արձակուրդով Լոնտոն կը գտնուի, փետրուարի ութիզները Կ. Պոլիս պիտի դառնայ։

—Անգլիոյ դեսպանատան խորհրդական Պ. Թասուլէյ որ դեսպանին բացակայութեանը միջոցին գործակատարի պաշտօն կը վարէ, Ուալինկթընի անգլիական դեսպանատան խորհրդական կարգուեցաւ։

ՄԱՀՄՈՒԹՅԱՆ.—Դեկտ. 27էն յետաւորեալ 2 Կ. Պոլսոյ ու արուարձաններուն մէջ պատահած մահերու թիւն է 371, որոնց 3ը՝ կարմրախտ, 1ը՝ կեղծամահ, 14ը՝ ծաղկախտ, 4ը՝ թիֆոյտ, 36ը՝ չնչաղտական գործարաններու հիւանդութիւններէ եւ միւսները զանազան տեսակներ։ Մահախտ պատահած տեղերն են Գալաթիա, Գասըմ Փաշա՝ 2, Խասքեոյ՝ 2, Սկիւտար՝ 1, Օրթաքեոյ՝ 4, Էյոպ՝ 1, Յենէր՝ 1 եւ Թոփխանէ՝ 1։

ՕԴԵՐՈՒՆ ՎԻՃԱԿԸ. — Տակաւին ամէն կողմ ձիւնով ծածկուած է։ Այս առաջ ալ չորս կողմ սառած էր. նոյն իսկ սենեակներու մէջ գտնուած ջուրերը։ Այսօր ձիւնը կը շարունակէ տեղալ թեթեւ կերպով։

—Բերայի թրամուէյները երէկ կրցան երթեւեկել Կալաթա Սերայէն մինչեւ Շիշլի, իսկ Ղալաթիա-Բերայի գիծին վրայ այսօր սկսաւ։ Պէյէքթաշի թրամուէյներն ալ երէկ ժամ 7ուկէսին սկսան եւ հազար դժուարութիւններով երթեւեկեցին մինչեւ իրիկուան ժամ 11ուկէսին։

—Շիրքէճի ու Մախմուտէի շոգենաւերը կանոնաւորապէս երթեւեկեցին։

—Քէօսթէնճէի շոգենաւը երէկ չկաց, վասն զի Պուրքազի մէջ ձիւնին առատութենէն գետերուն գացած բլլալով կառաւարը չէր եկած։ Այդ շոգենաւը ուրբաթ օրը պիտի գայ։

—Ապրի օրուան փոթորկին առեն ուսարիական էսքիրէ շոգենաւը որ նաւահանգիստին մէջ խարսխած էր, հասնելէն քիչ առաջ մինչեւ Սէրայ Գրունի բացերը դնաց, բայց նաւաստիներ օգնութեան փութալով տեղը վերադարձուցին զայն։

—Սարբեար Զէյմէ փոշոյ խոշոր նաւի մը կառուցանելով ինկաւ առնի մը վրայ, որուն երդիքը փլաւ, սակայն տնեցիները կրցան ժամանակին փախչիլ։

—Գեօյիւքէրէի մէջ Իսալոյի Մառի անուն կնոջ մը ասնը փլաւ ձիւնին առաջութենէն, բայց մարդու կորուստ չպատահեցաւ։

—Սեւ Ծովի մէջ փոթորիկը բաւական վնասներ պատճառած է, սակայն դեռ մանրամասն տեղեկութիւն մը առնուած չէ։

—Երէկ միայն Օսեռայէն ռուսական Նիքոլա շոգենաւը եկաւ։

—Մինչերկակոնէն գալիք բոլոր շոգենաւերը, երէկ, ժամանեցին։

ԷՏԻՐՆԷԻ ՆԱՀԱՆԳԸ.— Կայս. Իրատէ մը, կ'ըսէ Սապան, հրամայեց որ ոնել վերադարձը այն անձերուն որոնք ի պիտնէի նահանգին ժողովուրդէն են եւ ասկէ առաջ, կարգ մը կարճամիտներու թելադրութիւններէն խաբուելով, իրենց տեղերէն հեռացած եւ թշուառութեան մատնուած էին։ Ասոնց ամէնքն ալ սկսած են իրենց տեղերը դառնալ, բարեմաղթութիւններ ընելով Վեհ. Սուլթանին համար։

ԱՆԱՏՈԼԻի երկաթուղիի Ընկերութիւնը նկատելով որ անցեալ ամառ Մալթէբի ու Կղզիներու միջեւ հաստատուած շոգենաւային երթեւեկութենէն Հայաբ Փաշա-Մալթէբէի գիծին հասոյթը իւրացանելու քիլօմէթրի համար 25 հազար ֆր. եղած է, նոր վակոններ եւ այլն յանձնարարեց. նաեւ Հայաբ-Փաշայէն մինչեւ Բէյնիք երկրորդ գիծ մըն ալ պիտի չինէ. որդեն ժամանակ մը ի վեր ճարտարգէտներ կը պարապին յատակագիծերը։

Կ. ՊՈԼՍՈՅ պարսկական դեսպան Միրզա Բիզա խան վերջերս Աղեքսանդրիա ժամաներ է։

ՁՄՐԱՆ այս տարի օրերուն մէջ, երբ ձիւնը յուլիկ կը տեղայ վերէն, բնաւ

գնաց ապաստանել Սէնթ-Ուան պանդոկի մը մէջ։ Յառախ մեղի կուգար եւ լաւ ընդունելութիւն կը գտնէր սան մէջ։ Երկու տարի առաջ, փոքրեցի իր վարած մասնաւոր կեանքէն եւ կեցնել զինքը եւ գործի մը մէջ տեղաւորել։ Բայց անօգուտ եղաւ։ Ալքօլամոլ էր, որպէս նորէն մասնաւոր թեան գիրքը ինկաւ։ Ծնունդի առիթի օրը պատէինք Մառիին։ Դիպէինք թէ այդ օրը Սէն Լազարի բանտն պիտի տարձակուէր։ Լեռոյ իմացանք թէ Վ.միրարի մէջ ճաշած էր եղբօրը հետ, որ ան ալ մէջտեղ չկար։ Կ'երեւայ թէ Ամերիկա գացած ըլլալու է Թատերական խումբի մը հետ, ուր իպաունի դեր կը կատարէր։ Յաշատուած կնոջ մասերը կը համապատասխանեն Մառիին մարմնոյն, որ չատ մաղտ էր։ Կոչիկին խոշորութիւնն ալ կը յարմարի Մառիի ոտքերուն։» Ոսկիանութեան քննիչ Պ. Համարի նոր յայտարարութիւն մը եղած ըլլալով, հետազօտութիւնները ըստ այմ առաջ կը տարուին։

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ. — Սանթէի ասիեան արուեստաբ Բ. Դրան արտաքին Թղթակցութեանց դիւանին քարտուղարներէն Սաֆա պէյի։

—Նանեայի նահանգին Մարկիւիլ գաւառակին գայմագամ անուանուեցաւ Գրիգորիւսէի նախորդ գայմագամ Հիլմի պէյ։

—Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ պատուանշան արուեցաւ Գալոյ Դատաւորին օգնական Մէհմէտ Արիֆ էֆ.ի։ Երրորդ կարգի Օսմանիէ Մեռաժրլի Մարիմիմի Սելանիկի գործակալ Պ. Ժան ազ Բալիերի եւ Կէրչի ռուսական մաքսատան տեսուչ Պ. Օսթրովսքիի։

—Լիգարի արծաթ չգտդրամ՝ հանրօգուտ չինութեանց նախարարութեան մասնագէտներու Խորհուրդին անդամներէն առաջին ճարտարգէտ Ֆէրէնկիա էֆ.ի, Թղթատարական եւ հեռագրական վերահսկողութեան օտար հաշուակալութեան դիւանին քարտուղարներէն Սարքեան եւ Բալի Շիշմանեան էֆ.ներու, Թղթատարական քսնիրոլի դիւանին քարտուղար Թնկը Մկրտիչ էֆ.ի, հեռագրական գործարանի պաշտօնեաներէն Մանուկ աղայի, Դալաթիոյ Թղթատարական պաշտօնեաներէն Բարսեղակ Միքայէլ, Անան Գապարեանն եւ Առաքելեան էֆ.ներու, Բերայի նամակատան պաշտօնեաներէն Թէրզեան, Սաֆան Հալեան եւ Երուանդ էֆ.ներու, հանրօգուտ չինութեանց քսնիւքդէօներէն Խոսրով Սթամպօլեան էֆ.ի, Իզմիրի տարանցիկ վճռատակներէն Սէրգօ պէյ Պոլուզեանի եւ Պոլսոյ ապահովագրական Ընկերութեան Կ. Պոլսոյ գործակալ Արշակ էֆ. Ուենեանի։

ԿԱՅՍ. ՇՆՈՐՀ.— Քաղաքապետ Բրավան փաշայի նախագահութեամբ կազմուած յանձնաժողովը երէկ Բերայի Թաղապետութեան մէջ գումարեցաւ եւ ձեռնարկեց բաշխմանը այն հազար ոսկիին զոր Վեհ. Սուլթանը շնորհած է՝ Կ. Պոլսոյ աղքատներուն ուտելի բաշխելու համար։ Դասմ Փաշայի Բաղերուն բաշխումը երէկ կատարուեցաւ։ Այսօր ալ Թոփխանէի Բաղերունը տեղի պիտի ունենայ։ Մինչ Թաղապետութիւններն ալ կը կատարեն բաշխումները։ Թաղապետական ասոր չրջանակներու իւրաքանչիւրին հարիւրական ոսկի ինկած է։ Ամէն կողմ բարեմաղթութիւններ կ'ըլլան Վեհ. Սուլթանին համար։

Պ. ԼՈՒՊԷԻ ՄԱՑՐԸ.— Վեհ. Սուլթանը իմանալով Ֆրանսայի նախագահ Պ. Լուպէի մօրը մահը, ցաւակցական հեռագիր մը ուղղեց անոր։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ դեսպանը, երէկ առաւ, արտաքին գործոց նախարար Թէվֆիք փաշայի ապարանքը երթալով տեսակցեցաւ Ն. Վեհութեան հետ։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ.—Կայս. կառավարութիւնը ընդունեց Յունաստանի այն խնդիրքը թէ 1897ին կնքուած դաշնադրութեան տրամադրութեանց համաձայն, Թղթատարական պայմանագրութիւն մը կնքելու համար, ուր առաջ բանակցութեան ձեռնարկուի։

— Տարեզլուխի առթիւ հելլէնական դեսպանատան մէջ կատարուած շնորհաւորութեանց պատուոյ դեսպան Պ. Կրբարիս, Կ. Պոլսոյ հելլէնական ազգ որ կան սենեակին անունով եղած ատենախօսութեան պատասխան եւ խօսքցաւ Թուրքիոյ եւ Յունաստանի միջեւ տիրող բարեկամական յարաբերութեանց վրայ։ Դեսպանը լիշեց երկու տարի առաջ երկու երկիրներուն միջեւ ընքնուած առեւտրական պայմանագրութեան կնքուելու պահուն եւ անկէ ետքը երկու կողմէն ցոյց տրուած բարեկամական զգացումները եւ մանաւանդ Վեհ. Սուլթանին կողմէ մասնաւոր պատուիրակութեան մը Աթէնք ղրկուիլը։ Դեսպանը նաեւ երախտագիտութեամբ լիշեց իրեն նկատմամբ եղած կայս. շնորհները եւ մասնաւանդ անցեալ ուրբաթ օր Վեհ. Սուլթանին կողմէ ընդունուելու պատիւը ունենալը։

ԵԼՄՏԱԿԱՆ նախարար Նազիֆ փաշա պիտի նախագահէ այն յանձնաժողովին որ կազմուած է՝ ելմտական պաշտօնեաներուն ընտրութեան եւ յառաջդիմութեանը համար։ Այդ յանձնաժողովը պիտի կազմեն ելմտական Խորհուրդին նախագահ Նուրի պէյ, նոյն նախարարութեան հաշուակալ Ապարիրահման պէյ եւ ելմտական Խորհուրդէն ու Հաշուակալութեան Ատենէն երկուքական անդամ։

ԱՑՏՐԻՆ ՈՂՈՂՈՒՄՆԵՐԸ. — Վեհ. Սուլթանը իմանալով որ վերջերս ինը օր շարունակ տեղացած անձրեւներէն Այրոնի նահանգին գետերը յորդած են, սրով չատ մը գիւղեր ու գիւղաքաղաքներ ողողուած եւ բնակարաններ ու չէնքեր փլատուած են, եւ թէ ժ դ.մարդէն չատերը անպատսպար կը մնան, բարեհաճեցաւ հրամայել որ տ.կ.ձեռնները յարմար տեղեր պատսպարուելու եւ անհրաժեշտ օգնութիւն ըլլալու համար քանի մը յանձնաժողովներ կազմուին, մէկ կողմէ հանգանակ թիւն կատարուի եւ միւս կողմէ հագ տարուի որ տկարները։ Բշտառաւորեան չմառնուին։ Կայս. այդ Իրատէն Մեծ-Եպարքոսին միջոցաւ հեռագրով հաղորդուեցաւ Այաքնի կուսակալութեան։

—Այաքնի երկաթուղին ալ ողողումներէն ընկնուեցաւ։ Ընդհանուր Տնօրէնը թէեւ ճամբայ ելաւ՝ պատահած փլատները ոչնչացնելու, սակայն Պալաթիոքլի անդին չկրցաւ երթալ։ Ո ղեւորները կ'ըսեն թէ Մէհմոտ գեսին յորդելէն Սէօքէի հովիտը ծ.վի վերածուած եւ թէ գիւղերու միջեւ հաղորդակցութիւնները նաւակներու միջոցաւ կատարելու կ'աշխատուի։ Թիրէի մէջ ա.ւեր փլած են եւ մարդու կորուստ ալ պատահած է։ Շաբաթ օրը Թիրէէն Պալընտրը գացող ուղեւոր մը հեղեղին մէջ խեղդուեր է։ Թիրէի քաղաքին մէջ կէս մը պատ մը փ

ԳՐԱԿԱՆ ԹԵՐԹ

Գրական-գեղարվեստական հանդես

Լիներ ամսագրի մեջ։

Գրական թերթ։ Գրական հանդես։

Գրական թերթ։ Գրական հանդես։

Գրական թերթ։ Գրական հանդես։

ԳՐԱԿԱՆ ԹԵՐԹ

Գրական-գեղարվեստական հանդես

Լիներ ամսագրի մեջ